

Категории население в Древна Гърция

	Спарта	Атина
Свободни, с политически права, т.е. участващи в управлението на полиса	<p style="text-align: center;">Спартиати (ок. 9000 семейства)</p> <ul style="list-style-type: none"> - дорийци, завладяли местното ахейско население - образуват спартанския демос (народ), обединен в аристократичната „община на равните” - затворено общество, организирано основно за война - притежават земята, но не я обработват, както и не се занимават със занаяти и с търговия 	<p style="text-align: center;">Атиняни (ок. 40 000 граждани т. е. мъже – 150 000 души със семействата им)</p> <p style="text-align: center;">Аристократи (евпатриди)</p> <ul style="list-style-type: none"> - знатен произход, родова аристокрация - след като ограничават властта на царете, сред тях се избират 9-те архонти. След изтичане на пълномощията им архонтите стават членове на <i>ареопага</i> (съвет на старейшините) <p style="text-align: center;">Демос (народ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - дребни и средни селяни – земевладелци, поради дългове често губят парцелите си земя и се превръщат в роби (до реформата на Солон, който премахва робството заради дългове) - богати, но незнатни хора – средни и едри земевладелци, заможни търговци, собственици на кораби и на занаятчийски работилници <p style="text-align: center;"><i>Политическото развитие на Атина е свързано със стремежа на демоса да ограничи властта на евпатридите и той да получи реална политическа власт. Това става чрез реформата на Ефиалт (462 – 461 г. пр. Хр.), която на практика премахва съществуването на ареопага и господството на старата аристокрация. Реформата поставя началото на атинската демокрация. Нейният разцвет се свързва с името на бележития атински държавник – архонта Перикъл.</i></p>
Свободни, но без политически права, т.е. не могат да участват в управлението на полиса	<p style="text-align: center;">Периеки (ок. 30 000 човека) („тези, които живеят наоколо”)</p> <ul style="list-style-type: none"> - завладяно и подчинено като съюзник ахейско население - запазват свободата си, но без никакви политически права - обработват земята си, занимават се със занаяти и търговия под контрола на спартиатите - плащат данъци на спартиатите 	<p style="text-align: center;">Метеки (ок. 10 -15 000 метеки – със семействата им 40 000)</p> <ul style="list-style-type: none"> - преселници в Атика от други области, занимаващи се със занаяти. Често са имуществено състоятелни, но не се ползват с политически права.
Роби – не са свободни и нямат политически права	<p style="text-align: center;">Илоти (ок. 200 000 човека)</p> <ul style="list-style-type: none"> - поробеното население предимно от областта Месения - собственост са на цялата „община на равните” на спартиатите; „обществени роби”, а не частна собственост на отделни спартиати - обработват земята към която са прикрепени под контрола на спартиатите - издържат с труда си спартиатите 	<p style="text-align: center;">Роби (ок. 110 000 човека)</p> <ul style="list-style-type: none"> - абсолютно безправни от юридическа гледна точка, „говореща вещ” - те нямат имена и се наричат според етноса към който принадлежат – тракиец, скит, либиец, или според работата, която вършат – кожар, виночерпец, готвач и т.н. - нямат личен и семеен живот, не могат да сключват законни бракове - робите в Атина се делят на „частни роби” и „държавни роби”. Държавните роби работят като тъмничари, полицаи, глашатаи, гребци на кораби, работници в мините и обществените строежи.